

**ПРОГРАМА АТЕСТАЦІЙНОГО ІСПИТУ
З ДОДАТКОВОЇ СПЕЦІАЛЬНОСТІ
«ПОЧАТКОВА ОСВІТА»**

рівень вищої освіти - другий (магістерський)

галузь знань - 01 Освіта / Педагогіка

спеціальність - 012 Дошкільна освіта

освітньо-професійна програма - Дошкільна освіта. Початкова освіта

Кременець - 2024

Програма атестаційного іспиту з додаткової спеціальності «Початкова освіта» для здобувачів вищої освіти, які навчаються за спеціальністю 012 Дошкільна освіта. Кременець, 2024 р. 31 с.

Розробник: І. А. Онищук, професор кафедри педагогіки, дошкільної та початкової освіти, доктор педагогічних наук, професор.

Робочу програму схвалено на засіданні кафедри педагогіки, дошкільної та початкової освіти.

Протокол від № 1 від 01.08.2024 р.

Завідувач кафедри

Тетяна ФАСОЛЬКО

ЗМІСТ

Прембула	4
Програма атестаційного іспиту з додаткової спеціальності	5
Перелік екзаменаційних питань.....	24
Оцінювання результатів кваліфікаційного іспиту з додаткової спеціальності...27	
Список рекомендованої літератури	28

ПРЕАМБУЛА

Здійснення атестації здобувачів другого (магістерського) рівня вищої освіти у Кременецькій обласній гуманітарно-педагогічній академії ім. Тараса Шевченка регламентується такими нормативно-правовими документами:

- Положенням про організацію освітнього процесу в Кременецькій обласній гуманітарно-педагогічній академії ім. Тараса Шевченка (зі змінами);
- Положенням про порядок створення, організацію та роботу Екзаменаційної комісії у Кременецькій обласній гуманітарно-педагогічній академії ім. Тараса Шевченка;
- Положенням про порядок оцінювання знань студентів при кредитно-трансферній накопичувальній системі організації освітнього процесу в Кременецькій обласній гуманітарно-педагогічній академії ім. Тараса Шевченка;

Атестація здобувачів вищої освіти освітньої програми Дошкільна освіта. Початкова освіта проводиться у формі кваліфікаційного екзамену зі спеціалізації, який здійснюється у формі особистої презентації студентом здобутих компетентностей, що дозволяють визначити рівень досягнення програмних результатів навчання, та публічного захисту кваліфікаційної роботи, яка дає змогу оцінити рівень засвоєння здобувачем теоретичних знань та ступінь практичної підготовки, здатність до самостійної реалізації основних видів і форм роботи вчителя початкових класів.

Мета атестації здобувачів вищої освіти за ОПП Дошкільна освіта. Початкова освіта - встановлення рівня сформованості професійних компетентностей:

Інтегральна компетентність

Здатність компетентно розв'язувати складні задачі й проблеми в організації та моніторингу освітнього процесу в системі дошкільної та початкової освіти або в процесі навчання фахівців із дошкільної освіти в закладах фахової передвищої, вищої освіти, що передбачає проведення досліджень та здійснення інновацій у ситуаціях, що характеризуються невизначеністю умов і вимог.

Загальні компетентності (КЗ)

- КЗ-1. Здатність діяти соціально відповідально та свідомо.
- КЗ-2. Здатність генерувати нові ідеї (креативність).
- КЗ-4. Здатність до абстрактного мислення, аналізу та синтезу.
- КЗ-6. Цінування та повага різноманітності та мультикультурності.
- КЗ-7. Навички міжособистісного спілкування та взаємодії.
- КЗ-8. Навички використання інформаційних та комунікаційних технологій.

Спеціальні (фахові компетентності) (КС)

КС-9. Здатність до самоосвіти, самовдосконалення, самореалізації в професійній діяльності та до конкурентної спроможності на ринку праці.

КС-10. Здатність створювати та застосовувати інноваційні технології в навчанні освітніх галузей, визначених у Державному стандарті початкової освіти, в стандартних, нестандартних та невизначених ситуаціях.

КС-11. Здатність інтегрувати знання й розв'язувати складні задачі, провадити дослідження та/або інноваційну діяльність з метою розвитку нових знань та процедур у сфері початкової освіти.

КС-13. Здатність створювати та застосовувати технології психолого-педагогічної роботи в інклюзивному освітньому просторі початкової школи.

КС-14. Здатність здійснювати моніторинг власної педагогічної діяльності, визначати індивідуальні професійні потреби та перспективи, оцінювати результати діяльності команд та колективів.

КС-15. Здатність до самоорганізації, планування та підготовки до здійснення трудових функцій вчителя початкових класів закладу загальної середньої освіти.

Програмні результати навчання

ПРН-13. Мати спеціалізовані концептуальні знання, що включають сучасні наукові здобутки у сфері професійної діяльності, уміння/навички розв'язання проблем початкової освіти, необхідні для провадження інноваційної діяльності з метою розвитку нових знань та процедур.

ПРН-14. Створювати інноваційне інформаційно-освітнє середовище початкової школи, адаптувати його до різних умов реалізації освітнього процесу.

ПРН-15. Організовувати та управляти освітнім процесом у сфері початкової освіти, налагоджувати співпрацю з різними соціальними інституціями, категоріями фахівців у стандартних, нестандартних та невизначених умовах.

ПРН-16. Об'єктивно оцінювати результати діяльності учнів та колективів у сфері початкової освіти, проводити педагогічну експертизу, здійснювати моніторинг власної педагогічної діяльності.

ПРН-17. Створювати і реалізовувати наукові розробки та/або освітні проекти, спрямовані на підвищення якості організації освітнього середовища для дітей з особливими освітніми потребами в умовах інклюзивного навчання у початковій школі.

ПРН-18. Організовувати різні види і форми навчальної та пізнавальної діяльності учнів у складних, непередбачуваних умовах, що потребують нових методичних підходів, створювати безпечне освітнє середовище початкової школи.

1. Програма атестаційного іспиту з додаткової спеціальності

Встановлення рівня сформованості професійних компетентностей випускників ОПП Дошкільна освіта. Початкова освіта здійснюється за такими базовими освітніми компонентами програми підготовки фахівців, які

відображають основні види професійної діяльності вчителя початкових класів за другим (магістерським) рівнем вищої освіти: «Технології формування компетентностей в мовно-літературній освітній галузі», «Технології формування компетентностей в математичній та природничій освітніх галузях», «Технології формування компетентностей в технологічній та мистецькій освітніх галузях», «Технології формування компетентностей в громадянській та історичній освітніх галузях».

ОК «Технології формування компетентностей в мовно-літературній освітній галузі»

Метою викладання дисципліни є: забезпечення високого рівня оволодіння мовно-комунікативною, предметно-методичною, інформаційно-цифровою, прогностичною, організаційною, оцінювально-аналітичною, інноваційною, здатністю до навчання впродовж життя та рефлексивною компетенціями. У їх становленні важливе значення має технологічний підхід до навчання, що відображає інноваційні тенденції розвитку сучасної дошкільної освіти і початкової освіти та реалізацію Концепції НУШ, що забезпечує умови розвитку особистості, у яких реалізується їх творчість, індивідуальність та свобода саморозвитку.

Завдання курсу: загальнометодичні завдання: підготовка майбутніх вчителів початкових класів до педагогічної діяльності в умовах реформування сучасної освіти, реалізації концепцій мовної освіти в Україні та Концепції НУШ; навчання здобувачів вищої освіти порівняння теоретичних знань із практичними потребами сучасної школи, втілення нових методичних ідей у практику опанування предмета, застосування педагогічних інновацій; формування в майбутніх вчителів початкових класів дослідницьких навичок, розвиток вміння здійснювати самостійні наукові пошуки та експериментальні дослідження. *Практичні завдання:* професійне здійснення методичного аналізу матеріалу, що вивчатиметься; уміле використання дидактичних можливостей дидактичного апарату технологій навчання; складання плану-конспекту з прогнозованими завданнями для формування компетентностей відповідно до Державного стандарту початкової освіти (Постанова КМУ № 87 від 21.02.2018 р.); оволодіння технологією основних методів і прийомів навчання мовно-літературної освітньої галузі, оптимальне використання засобів навчання.

Тема 1. Нормативні документи вчителя початкової школи, їх зміст та структура.

Концепція НУШ. Державний стандарт початкової освіти (2018). Освітні програми. Типові освітні програми з мовно-літературної освітньої галузі, їх структура та характеристика:

- ТОП для 1-4 кл. за ред. О. Савченко.
- ТОП для 1-4 кл. за ред. Р.Шияна.

[Перелік навчальних програм, підручників та навчально-методичних посібників, рекомендованих МОН України для використання в 1-4 класах закладів загальної середньої освіти з навчанням українською мовою.](#)

Тема 2. Науково-методичні основи сучасного уроку української мови і читання.

Ознаки сучасного уроку, його типологія та структура. Підготовка вчителя початкової школи до уроку. Складові технології уроку, його етапи. Уроки з використанням ІКТ, їх структура та план проведення. Види класифікацій уроків у сучасній методиці навчання української мови. Типологія уроків української мови на основі ланок засвоєння інформації. Сучасна класифікація уроків української мови. Методи мовленнєвої практики. Прийоми навчання на уроках української мови та читання. Нетрадиційні уроки. Сучасний урок в початковій школі. Компоненти інформаційної картки уроку. Компоненти моделі уроку. Класифікація різних типів уроків.

Тема 3. Компетентнісний урок української мови і читання.

Концепція НУШ - держстандарт - програма - підручники - вимірювачі якості освіти. Забезпечення якості середньої освіти. Напрями внутрішньої системи забезпечення якості освіти: освітнє середовище, система оцінювання, системи педагогічної та управлінської діяльності. Теоретичні та практичні основи конструювання компетентнісного уроку за Оленою Г олик: рефлексивне, технологічне, емоційне, змістове, мотиваційне поля та поле цілепокладання. Вимоги до компетентнісно зорієнтованого уроку. Дистанційне навчання. Використання технологій дистанційного навчання в різних формах здобуття освіти. Етапи організації дистанційного навчання. Критерії вибору інструментів організації дистанційного навчання. Поширені веб-ресурси для дистанційного навчання. Онлайн-урок, його тривалість та особливості оцінювання й контролю. Сервіси для творчої роботи з навчальним матеріалом. Європейський і український перелік компетентностей, методика їх реалізації. Формування наскрізних вмінь на компетентнісному уроці. ТОП для 1-4 класів. Функція вчителя початкової школи та учня на компетентнісному уроці. Ознака компетентнісного уроку - варіантність і гнучкість структури. Форма компетентнісного уроку: технології та методи. Ціннісні орієнтири. Мета мовно- літературної освітньої галузі. Навчальна і модельна програми. Очікувані результати, їх значення. Укладання конспектів компетентнісного уроку з української мови і читання.

Тема 4. Рефлексія як інструмент мислення в дизайні компетентнісного уроку української мови і читання.

Засади Державного стандарту початкової освіти: особистісно орієнтований, компетентнісний, діяльнісний підходи. Компетентність: знання, особисті якості та діяльність. Компетентна особистість, компетентний учень. Реалізація компетентнісного підходу до навчання на уроці української мови і читання: мета, суть, зміст, організація, управління, контроль, результативність. Основні вимоги до сучасного уроку української мови і читання: структура, зміст й процес навчання, підготовка й організація, техніка проведення уроку. Інновації та традиції. Навички вчителя НУШ: моделювання, проєктування, конструювання. Етапи конструювання компетентнісного уроку української мови і читання: вступне повторення, вивчення нового матеріалу, практичний етап, спостереження і діагностування, домашня робота, узагальнення і

систематизація, психологічний супровід. Освітні новації: фідбек, шерінг і рефлексія. Фази педагогічної рефлексії. Рефлексія на початку та наприкінці уроку. Класифікація педагогічної рефлексії: за змістом, за формою, за функцією. Класифікація рефлексії за сферами людської сутності. Прийоми рефлексії. Етапи рефлексивних навичок. Методи, прийоми і засоби навчання на етапі узагальнення і систематизації знань уроку української мови і читання.

Тема 5. Технологія и техніка аналізу уроку.

Урок - найвища форма майстерності вчителя початкової школи, його чинники успіху. Основні типи аналізу уроку: повний, короткий, комплексний і аспектний. Види аналізу уроку: дидактичний, психологічний, виховний, методичний, організаційний. Підходи до аналізу уроку: поелементний і поетапний. Основні положення та вимоги до системного аналізу уроку в початковій школі. Програма спостереження й аналізу уроку.

Тема 6-7. Технології формування компетентностей в мовно-літературній освітній галузі.

Методологічні вимоги та критерії до технологій навчання й формування компетентностей на уроках української мови та читання. Структура технологій. Основні технології вчителя початкових класів: особистісно орієнтована, проектна, текстоцентрична, інформаційно-комунікативна, технологія розвитку критичного мислення, інтерактивна технологія, технологія проблемного навчання, біоадекватна технологія, технологія створення ситуації успіху, діалогова технологія, здоров'язберезувальна. Технологічна карта формування компетентностей кожної з технологій, їх методи та прийоми.

Тема 8. Інтегроване навчання - засіб формування цілісної наукової картини світу.

Особливості методичної та діяльнісної інтеграції. Методична та діяльнісна навчальна інтеграція, її види діяльності. Методи та прийоми навчання. Інтегроване вивчення творів пейзажної лірики. Порівняльна таблиця діяльнісної інтеграції: кольори, емоції, образи, ліричний герой. Діяльнісна інтеграція - цінності, потреби, емоції. Колективне складання цілісного образу ліричного героя. Робота в колі «Визнач художній засіб». Робота в парах «Знайди ключові слова з віршів». Індивідуальна робота «Виконай тести».

Види навчальної діяльності: знайди зайве, складання ТОП-10 ліричних творів про природу, написання есе «Наскільки необхідно дбати про природу», творча проєкція «Як сприймали природу первіснообщинні люди? Як сприйматимуть природу в ХХІІ столітті?», створення порівняльного малюнка «Якою я бачу природу? Якою бачать її митці?». Інтегроване вивчення художніх творів Г.К. Андерсен «Снігова королева» та королева Вікторія - королева Великої Британії (1837-1901).

Види навчальної діяльності: рольова гра «Діалог історичного діяча та художнього персонажа», лінгвістичний аналіз стилю художнього твору та історичної довідки, записати відеороздум «Якби я був/була Президентом України, то...», рефлексія «Який висновок мають зробити українці - очевидці Революції гідності? ».

Тема 9. Практична медіаосвіта на уроках української мови і читання

в початковій школі.

Медіатексти. Форми роботи з медіатекстами. Використання медіатекстів у навчальних підручниках. Головні дидактичні функції комп'ютерних технологій: пізнавальна, розвивальна, комунікативна, дослідницька.

Технологія сторітелінгу, види та основні функції (мотиваційна, інструмент впливу, єднальна, утилітарна, комунікативна).

Медіатехнологія «Хмара тегів» - інтерактив під час уроку. Безкоштовні сервіси для створення хмари слів: *Word It Out*, *Word Cloud Generation*, *Word Art*, *Word Art (Tagul)*, *Answergarden*.

Медіатехнологія QR-код - графічне зображення інформації. Переваги використання QR-кодування. Створення QR-код на матеріалі уроку української мови та читання в 1-4 класах.

Створення ментальних карт як зручного інструменту для мислення і структуризації інформації. Характерні риси ментальних карт. Програми для створення ментальних карт: *Freemind - open source*, *Coggle* (www.coggle.it).

Технологія скрайбінг. Переваги скрайбінгу у навчанні української мови і читання. Спеціальні програми та онлайн-сервіси для створення скрайбінгу: *PowToon*.

Технологія BYOD - інтеграція аудіо, відео та візуалізація певної інформації на уроці української мови і читання. Програми для створення BYOD: *Google Classroom*, *Socrative*, *Google Drive*.

Креолізовані тексти - вербальне та невербальне текстове утворення на уроці української мови і читання. Види візуальної смислової єдності: дудли, скрапбукінг, кардмейкінг, буклет, брошура, постер, колаж, фотоколаж, комікс, буктрейлер. Інтернет-сервіси для створення креолізованих текстів: *Word*, *Publisher*. Для створення інтерактивного плаката використовують інтернет-сервіси: *Glogster*, *Prezi*, *Projqt*, *Linoit*, *SlideRosket*. *Photo to Color Sketch* - програма для перекладу фото в начерк; *Poster Forge* - програма для створення постерів з фото й картинок; *Canva* - онлайн-конструктор для створення банерів, візиток, ілюстрацій і постерів. Веб-сервіси для створення коміксів: *Pixton*, *Marvel Comics*, *Bitstrips*, *Make Beliefs Comix.com*.

Брендинг - образ корпоративного логотипу і талісману.

Використання медіаосвітніх ігор для формування медіаосвітньої компетентності учнів ЗЗСО на уроках української мови і читання, їх значення та використання.

Тема 10. Методологічні та дидактичні основи лінгводидактичної підготовки педагогів і актуальні проблеми методики викладання у закладах освіти.

Концептуальні засади вищої філологічної освіти. Інноваційні процеси у філології та лінгводидактиці.

Модель випускника філологічних/гуманітарних/педагогічних факультетів закладу освіти. Поняття «компетентність», «компетенція», «професійна компетенція», «професійна мовнокомунікативна компетенція» (історичні коментарі за працями В.Гумбольда, Н. Хомського, Г.Хармона, К.Менга та ін.) педагога у світлі сучасної освітньої парадигми.

Аналіз чинних навчальних планів гуманітарних/педагогічних факультетів, їх структура та опис. Місце професійно спрямованих теоретико-практичних курсів у системі фахової підготовки майбутніх педагогів.

Методика української мови у вищій школі як наука і навчальна дисципліна. Українська мова як мова навчання та дисципліна у вищій школі. Професійна комунікативна компетенція як результат фахової підготовки студентів філологічних/гуманітарних/педагогічних факультетів у системі вищої освіти. Кредитно-модульна технологія викладання української мови у закладах освіти. Організація самостійної та індивідуальною роботою студента. Педагогічна практика в закладах освіти. Основні форми викладання циклу дисциплін мовно-літературної освітньої галузі. Факультативи, спецкурси, спецсемінари як додаткові форми організації навчання та їх розвиток у лінгводидактиці. Електронна лінгводидактика. Методи контролю, облік та оцінювання студентської успішності з лінгвістичних дисциплін.

Предмет, завдання та основні категорії методики викладання у закладах освіти. Метод, прийом, уміння і навички. Первинні і вторинні уміння, співвідношення понять знання та уміння. Функції умінь та здібностей. Основні характеристики уміння.

Тема 11. Технології та методики навчання у закладах освіти.

Концептуальні засади технологій педагогічного дискурсу. Поняття про технології навчання в лінгводидактиці та їх приклади. Когнітивно-комунікативна методика навчання української мови. Інформаційні технології та мультимедійні засоби. Технології створення методичного архіву педагога. Технології аналізу тексту. Лінгводидактичний аналіз. Аналіз тексту в педагогічному дискурсі. Поняття про лінгводидактичний аналіз тексту. Приклади технологій лінгводидактичного аналізу тексту.

ОК«Технології формування компетентностей в математичній та природничій освітніх галузях»

Метою викладання дисципліни є: підготовка майбутніх учителів початкової школи до формування в молодших школярів компетентностей в математичній та природничій освітніх галузях засобами різних технологій.

Завдання курсу: удосконалити знання здобувачів вищої освіти щодо теоретико-методичних основ навчання математичної й природничої освітніх галузей; забезпечити необхідною системою знань теорії та методики використання сучасних технологій навчання математики у початковій школі; формувати у студентів уміння використовувати наявні теоретичні знання до розв'язання найрізноманітніших завдань практики. формувати математичну та природничу компетентності в молодших школярів у контексті Державного стандарту початкової освіти, типових освітніх програм О.Я. Савченко та Р.Б. Шияна, вимог сьогодення; розвивати у здобувачів інтерес до дослідницької діяльності та необхідні для творчого процесу якості особистості; вчити ефективно використовувати різні технології навчання для удосконалення якості

освітнього процесу в НУШ,

Тема 1. Формування компетентностей молодших школярів з використанням технології М. Монтесорі, розвивального, диференційованого навчання на уроках математики

Педагогічна система М. Монтесорі. Вправи з дидактичним матеріалом М. Монтесорі на уроках математики: організація середовища для опанування новим навчально-пізнавальним досвідом; завдання для диференціації та акцентуації певних почуттєвих та емоційних станів у дітей. Навчання з використанням розвивальної технології як умова досягнення особистісного розвитку школярів через оволодіння учнем інтелектуальними функціями та спрямованістю на саморозвиток. Диференціація навчання як один із перспективних напрямів удосконалення навчального процесу математики в початковій школі. Види диференціації. (за ступенем складності, за обсягом, за ступенем пізнавальної активності, за мірою допомоги учневі). Рівні диференціації в навчанні математики молодших школярів: змістово-базовий, операційно узагальнювальний, продуктивно-творчий.

Тема 2. Формування компетентностей молодших школярів з використанням технології інтегрованого навчання та «Перевернутий клас» під час вивчення математики

Інтегрований урок як одна з форм організації навчання учнів, переваги інтегрованого навчання у контексті математичної освітньої галузі. Роль та місце інтеграції у вивченні початкового курсу математики. Сутність та особливості інтегрованого навчання. Структура інтегрованого уроку математики. Технологія «Перевернутий клас» як важливий чинник формування вміння вчитися в учнів початкової школи. Умови ефективності застосування технологій «Перевернутий клас» для формування компетентностей школярів під час вивчення математичної освітньої галузі: теоретичні й практичні аспекти.

Тема 3. Формування компетентностей молодших школярів з використанням технологій діяльнісного навчання під час вивчення початкового курсу математики

Формування компетентностей молодших школярів із застосуванням інтерактивної технології кооперативного та колективно-групового навчання на уроках математики. Роль LEGO-технологій на уроках у початковій школі. Використання цеглинок LEGO під час реалізації змістових ліній початкового курсу математики. «Шість цеглинок» як інструмент реалізації ігрових та діяльнісних методів під час вивчення математики. Основні ідеї та принципи STEM-освіти. Використання STEM-технології як важливого чинника розвитку в молодших школярів здібностей до критичного мислення, вміння працювати як в команді, так і самостійно на уроках математики. Ігрові методи навчання. Проблемне навчання. Проектна діяльність як активна стратегія навчання й розвитку школярів на уроках математики. Організаційна система Daily 3 (Математика).

Тема 4. Особистісно-орієнтовані технології формування компетентностей в природничій освітній галузі

Особистісно орієнтовані технології - домінантна модель реалізації

навчання за концепцією «Нова українська школа». Ознаки особистіно-орієнтованих технологій та специфіка їхнього використання на уроках під час вивчення природничої освітньої галузі.

Особливості впровадження технології особистісно орієнтованого уроку (за С. Подмазіним) задля вивчення природничої освітньої галузі в інтегрованому курсі «Я досліджую світ».

Особистіно-орієнтовані ситуації на уроках «Я досліджую світ» для розвитку критичного мислення та вміння молодших школярів працювати в групах.

Лепбукінг, скрапбукінг, буктлейлер - формуємо творчого та компетентного вчителя в НУШ для навчання природничої освітньої галузі.

Тема 5. Ігрові технології та діяльнісний підхід до вивчення природничої освітньої галузі в НУШ

Ігрові технології як дієвий інструмент реалізації діяльнісного підходу в НУШ. Специфіка ігор у 1-4 класах для вивчення природничої освітньої галузі в інтегрованому курсі «Я досліджую світ».

Поняття про едьютеймент в НУШ. Ігри з цеглинками LEGO для формування природознавчої компетентності в учнів початкових класів. Творчі ігри природничого змісту на свіжому повітрі, під час екскурсій в природу.

Природничі ігри з використанням інтерактивної та онлайн-дошки, на мобільних телефонах та через мобільні додатки ([Seek](#), [PlantNet](#), [Song Sleuth](#), [ChirpOMatic](#), [Birdsnap](#), [Birds Eye](#), [MyNature Animal Tracks](#), [Star Walk](#), [Magnifying Glass With Light](#), [Jurassic World Alive](#), [AR Dragon](#)).

Тема 6. Технології використання STEM-освіти під час вивчення природничої освітньої галузі

Нові стандарти до проведення STEM-уроків з природничої освітньої галузі в Новій українській школі. Технології STEM-освіти на уроках «Я досліджую світ»: перспективи для формування компетенцій молодшого школяра та дієві практики їхнього застосування в освітніх осередках НУШ для розвитку soft skills.

Організація позаурочної та позакласної роботи учнів початкової школи в STEM-лабораторіях та STEM-центрах задля формування природничої (інтегрованої здатності особистості, яка складається із знань, досвіду, цінностей і ставлення, що можуть цілісно реалізовуватися на практиці) та природознавчої (особистісного утворення, що характеризує здатність учня розв'язувати доступні соціально та особистісно значущі практичні та пізнавальні проблемні задачі, пов'язані з реальними об'єктами природи у сфері відносин «людина-природа») компетентності молодших школярів.

Тема 7. Проєктні технології та технології дослідницького навчання у НУШ

Проєктна діяльність як інструмент розвитку ключових компетентностей молодшого школяра в НУШ. Типологія проєктів в НУШ за різними ознаками: (домінуючою в проєкті діяльністю, предметно-змістовою діяльністю, характером координації проєкту, характером контактів, кількістю учасників проєкту, тривалості виконання проєкту та ін.

SMART-мета проєкту з природничої освітньої галузі: конкретність, вимірність, досяжність, реалістичність та обмеженість у часі. Ініціація проєкту, його ресурсне забезпечення, моніторинг та оцінювання.

Класифікація навчальних дослідницьких проєктів в НУШ. STEM-проєкти на уроках «Я досліджую світ». Екологічні проєкти їхнє значення для розвитку критичного мислення молодших школярів.

Особливості інноваційного освітнього проєкту «Я дослідник» в НУШ.

Мейкерство як інноваційна технологія розвитку винахідницьких навичок у дітей під час вивчення природничої освітньої галузі.

Досліди та експерименти в НУШ: алгоритми підготовки, види, типи робіт.

Доповнена реальність та особливості складання хмари слів під час роботи учня над дослідженням. Використання Learning Apps для створення інтерактивних вправ і реалізації дослідницьких завдань природничого змісту в 1-4 класах.

ОК «Технології формування компетентностей в технологічній та мистецькій освітніх галузях»

Метою викладання дисципліни є: розкриття специфіки підготовки майбутніх фахівців до формування ключових та предметних компетентностей учнів у технологічній та мистецькій освітніх галузях.

Завдання курсу: ознайомити здобувачів вищої освіти із сучасними підходами та методами формування компетентностей у технологічній та мистецькій освітніх галузях; розвинути вміння проєктувати навчальні програми та заняття з урахуванням вимог компетентнісного підходу, що сприяє розвитку творчих і практичних навичок учнів; формувати педагогічні компетенції для ефективної організації освітнього процесу в технологічній та мистецькій галузях, враховуючи міжпредметні зв'язки та індивідуальні особливості учнів; навчити студентів застосовувати інноваційні методики та інформаційні технології для розвитку креативного мислення, самостійності та відповідальності в учнів; формувати професійні компетентності майбутніх фахівців у галузі оцінювання та контролю результатів навчання у відповідності до сучасних стандартів освіти; забезпечити інтеграцію теоретичних знань з практичними навичками, що допоможе майбутнім педагогам краще розуміти і формувати компетентності в учнів у технологічній та мистецькій освітніх галузях.

Таким чином, основна мета дисципліни полягає у підготовці фахівців, здатних ефективно використовувати сучасні методики та технології для формування ключових та предметних компетентностей у цих освітніх галузях.

Тема 1. Базові поняття вивчення освітнього компоненту «Технології формування компетентностей в технологічній та мистецькій освітніх галузях»

Мета і завдання курсу «Технології формування компетентностей в технологічній та мистецькій освітніх галузях». Актуальність формування

компетентностей у технологічній та мистецькій освіті. Визначення поняття «компетентність» та «компетенція». Основні типи компетентностей: ключові та предметні. Основи компетентнісного підходу. Відмінність між традиційним і компетентнісним підходами до навчання. Міждисциплінарні зв'язки та інтеграція компетентностей у навчальні програми.

Тема 2. Мистецькі компетентності в освітньому просторі

Реалізація основної мети, визначеної Державним стандартом нового покоління освітньої галузі «Мистецтво». Поняття мистецьких компетентностей у контексті сучасної освіти. Роль мистецької освітньої галузі у формуванні ключових компетентностей. Визначення та структура мистецьких компетентностей. Основні компоненти: знання, вміння, навички та емоційно-ціннісний компонент. Загальні та спеціальні мистецькі компетентності. Викладання мистецьких дисциплін у початковій школі. Активні та інтерактивні методи навчання у мистецькій сфері. Вплив мистецької освіти на самовираження, самооцінку та емоційний інтелект учнів.

Комплекс мистецьких (музичних) компетентностей: інтерпретаційні, вокально-хорові виконавські, інструментально-виконавські, творчі.

Тема 3. Музична компетентність як невід'ємний елемент професійної підготовки майбутнього педагога-вихователя

Актуальність музичної компетентності в професійній підготовці педагога-вихователя. Вплив музики на розвиток дитини у дошкільному та молодшому шкільному віці. Місце музичної компетентності у системі професійних компетентностей педагога.

Визначення музичної компетентності та її основні компоненти. Структура музичної компетентності: знання, вміння, музичний досвід, художній смак, емоційне сприйняття.

Використання музичних елементів у різних видах діяльності: ігри, творчі заняття, інтегровані уроки. Формування музичної культури та естетичного виховання через музику. Методи розвитку музичної компетентності у педагога (активні методи навчання музики: спів, слухання, гра на музичних інструментах, імпровізація; інноваційні підходи: використання сучасних технологій (цифрові музичні інструменти, музичні програми); творчі завдання як засіб розвитку музичної компетентності (створення музичних композицій, виконання пісень)). Педагогічні функції музичної компетентності та інтеграція музичної компетентності в освітній процес. Оцінювання рівня музичної компетентності майбутнього педагога (критерії оцінки музичної компетентності (музичні знання, виконавські навички, педагогічні здібності); методи діагностики музичної компетентності (тестування, творчі завдання, рефлексія); самооцінка та зворотний зв'язок у процесі розвитку музичної компетентності).

Тема 4. Загальні питання реалізації технологічної освітньої галузі у початкових класах

Значення, мета, завдання галузі «Технології» в освітньому процесі початкової школи. Творча предметно-перетворювальна діяльність учнів початкових класів як запит суспільства. Основні види предметно - перетворювальної діяльності та їх. Матеріальне і методичне забезпечення для

реалізації освітньої галузі «Технології». Сучасний урок інтегрованого курсу «Я досліджую світ»: технологічна освітня галузь. Структура програми, зміст навчального матеріалу за змістовими лініями і темами. Обов'язкові результати навчання та їх роль у проектуванні навчальної діяльності з технологічної освітньої галузі

Тема 5. Формування ключових та предметних компетентностей учнів у технологічній освітній галузі

Інтеграція освітньої галузі «Технології» в курсі «Я досліджую світ». Формування творчого освітньо-виховного середовища закладів загальної середньої освіти. Роль предмета у розвитку творчих та практичних навичок учнів. Важливість формування компетентностей у початковій школі. Формування екологічної культури в молодших школярів. Формування здоров'язбережувальних компетентностей в учнів 1-4 класів на уроках інтегрованого курсу «Я досліджую світ» (Технологічна освітня галузь).

Ключові та предметні компетентності в контексті освітнього процесу. Визначення ключових компетентностей (інформаційно-комунікаційна, креативність, технічна грамотність, уміння вирішувати проблеми). Поняття предметних компетентностей у сфері дизайну та технологій (вміння працювати з матеріалами, базові технічні знання).

Підходи до роботи з учнями з різними освітніми потребами. Використання адаптованих завдань та індивідуальних проєктів.

Тема 6. Технології формування компетентностей учнів початкових класів в технологічній освітній галузі

Педагогічні технології у формуванні компетентностей. Використання сучасних педагогічних технологій (метод проєктів, проблемне навчання, інтерактивні технології). Активні та інтерактивні методи навчання: групова робота, ігри, дослідження. Впровадження елементів STEM у технологічну освітню галузь.

Проєктно-орієнтоване навчання. Основи проєктної діяльності в початковій школі. Етапи реалізації проєкту (від ідеї до презентації результату).

Роль інформаційно-комунікаційних технологій (ІКТ) у формуванні компетентностей учнів. Освітні програми та інструменти для створення цифрових проєктів. Використання комп'ютерних симуляцій, анімацій та онлайн-платформ для навчання технологіям.

Формування соціальних та комунікативних компетентностей через технологічну діяльність. Оцінювання сформованих компетентностей.

ОК «Технології формування компетентностей в громадянській та історичній освітніх галузях»

Метою викладання дисципліни є: розкриття наукових концепцій, дидактико-методичних понять, методів та технологій формування компетентностей в громадянській та історичній освітніх галузях на уроках курсу «Я досліджую світ»; надання допомоги студентам у процесі оволодіння професійною компетентністю, формування особистості майбутнього учителя, який зорієнтований як на передачу знань, так і на

особистісний розвиток дитини і потреби сучасної школи; визнання пріоритетів загальнолюдських цінностей; формування потреби до пізнання світу і людини; засвоєння духовних цінностей суспільства; виховання патріотизму, любові та поваги до Української держави.

Завдання курсу: створення умов для повноцінної реалізації та самореалізації потенційних професійних можливостей студента; оволодіння дидактико-методичними знаннями з навчальної дисципліни; усвідомлення практичної значущості теоретичних знань для творчої педагогічної діяльності вчителя; розвиток умінь моделювання освітнього процесу на уроках курсу «Я досліджую світ»; реалізація виховного спрямування предмета з метою формування професійних рис і якостей особистості; формування готовності до творчої активності у професійній діяльності; розвиток умінь користуватися системою цінностей суспільства; оволодіння системою норм, традицій, культурних стандартів поведінки України та європейських держав.

Тема 1. Методика навчання громадянської та історичної освітньої галузі

Становлення методик викладання природничих та суспільствознавчих наук.

Сучасний стан та проблеми суспільствознавчої освіти.

Розвиток поглядів на світ і людину в історії суспільства. Світ, його властивості та будова. Життя та діяльність людини. Цінності життя. Свобода і відповідальність. Духовний світ людини. Портрет людства. Етнос, народність, нація.

Концептуальні засади реформування історичної освіти в системі загальної середньої освіти (Наказ МОН України від 30. 07. 2024 № 1072). Шкільна історична освіта: сучасний стан і виклики. Виклики інтеграції історичної та громадянської освіти. Мета і завдання історичної освіти в системі загальної середньої освіти.

Організація та структура курсу історії в системі загальної середньої освіти. Концентричний підхід до навчання / вивчення історії. Концентри історичної освіти (у розрізі рівнів та циклів повної загальної середньої освіти):

- перший цикл початкової освіти - адаптаційно-ігровий (1-2 роки навчання). З історії - інформаційно-ознайомлювальний - 1-2 класи (реалізується на основі принципу внутрішньопредметної та міжпредметної інтеграції змісту), який пропонує найзагальніші відомості про людину, родину, громаду, рідний край, Україну як державу;

- другий цикл початкової освіти - основний (3-4 роки навчання). З історії - інформаційно-фрагментарний - 3-4 класи (реалізується на основі принципу внутрішньопредметної та міжпредметної інтеграції змісту), який у белетризованому вигляді пропонує найважливіші сюжети історії України, про Україну в Європі та у світі.

Загальноосвітній і профільні історичні курси. Історія та громадянська освіта: історичний матеріал як джерело для пізнання загальнолюдських, європейських демократичних, національних і громадянських цінностей.

Зміст історичної освіти в закладах загальної середньої освіти. Роль

історичної освіти у формуванні ключових компетентностей. Змістове наповнення за освітніми циклами у початковій освіті (1-4 роки навчання) - зацікавлення учнівства до пізнання минувшини та загальне інформування про історію, про людину та її спільноти, про рідний край, Україну, Європу і світ. Адаптаційно-ігровий (інформаційно-ознайомлювальний) курс історії (1-2 роки навчання) - ознайомлення з основними поняттями громадянства в історичному контексті. Початковий (інформаційно-фрагментарний) курс історії (3-4 роки навчання) - інформування учнівства про найяскравіші сюжети історії України, про Україну в Європі і у світі. Використання внутрішньої та зовнішньої інтеграції в навчанні історії.

Тема 2. Методологічні основи навчання суспільствознавчих наук у початковій школі.

Психолого-педагогічні основи побудови методичної системи навчання громадянської та історичної освітньої галузі Державного стандарту початкової освіти. Методи дослідження методики навчання громадянської та історичної освітньої галузі.

Зв'язок методики навчання громадянської та історичної освітньої галузі з іншими науками. Становлення методики викладання природничих та суспільствознавчих наук. Науково-методичні аспекти та особливості формування суспільствознавчих уявлень та понять у початковій школі. Провідні функції підручників «Я досліджую світ», їх характеристика.

Інтеграція знань при вивченні громадянської та історичної освітніх галузей. Сутність процесу інтеграції у педагогіці. Інтеграція громадянської та історичної освітніх галузей з іншими галузями.

Інтегрований курс «Дитяча філософія» як засіб створення цілісної картини світу в молодших школярів. Філософія як об'єкт інтеграції. Теоретичні засади курсу «Дитяча філософія». Особливості проведення уроків із «Дитячої філософії».

Тема 3. Особливості реалізації громадянської та історичної освітньої галузі Державного стандарту початкової освіти.

Нормативні документи щодо впровадження громадянської та історичної освітньої галузі Державного стандарту початкової освіти в зміст початкової загальної освіти. Місце громадянської, історичної освітніх галузей у структурі Державного стандарту початкової загальної освіти та Базовому навчальному плані. Мета та завдання громадянської, історичної освітніх галузей Державного стандарту початкової освіти. Структурні компоненти освітніх галузей та їх зміст. Основні змістові лінії та структурні компоненти галузей.

Пропонований зміст, обов'язкові та очікувані результати навчання громадянської, історичної освітніх галузей Типової освітньої програми початкової освіти, розробленої під керівництвом Р. Б. Шияна. Зміст навчання, очікувані результати навчання громадянської, історичної освітніх галузей в інтегрованому курсі «Я досліджую світ» Типової освітньої програми для 1 -4 класів закладів загальної середньої освіти, розробленої під керівництвом О. Я. Савченко.

Освітні вимоги до рівня підготовки учнів в громадянській, історичній та

соціальної освітніх галузях Державного стандарту початкової освіти.

Тема 4. Система суспільствознавчих компетентностей, знань та умінь молодших школярів

Формування суспільствознавчих компетентностей у змістових лініях громадянської, історичної освітніх галузей. Навчальні програми з курсу «Я досліджую світ». Світоглядна позиція у змісті програм. Структура та принципи побудови програм.

Цілі вивчення, розвивальний аспект та виховне спрямування навчального предмета «Я досліджую світ». Міжпредметні зв'язки при вивченні предметів. Державні вимоги до рівня загальноосвітньої підготовки учнів.

Тема 5. Технології особистісно-орієнтованого навчання у практиці роботи НУШ.

Сутність інноваційних педагогічних технологій. Критерії їх класифікації. Особливості розвивального навчання Ельконіна-Давидова. Порівняльна характеристика традиційної та розвивальної систем навчання. Викладання курсу «Я досліджую світ» у початковій школі за системою Ельконіна-Давидова.

Технології особистісно-орієнтованого навчання: основні концептуальні ідеї. Педагогіка співпраці. Гуманістична парадигма. Гуманно-особистісна технологія Ш. Амонашвілі.

Реалізація принципів особистісно-орієнтованого навчання у змісті навчальної діяльності учнів під час вивчення громадянської та історичної освітніх галузей.

Тема 6. Використання інтерактивних технологій у процесі вивчення курсу «Я досліджую світ».

Сутність інтерактивного навчання.

Визначення ознак відмінності активної моделі навчання від інтерактивної.

Складові інтерактивного навчання.

Технології інтерактивного навчання.

Упровадження інтерактивних технологій на уроках «Я досліджую світ».

Навчальний діалог - комунікативна лінія інтерактивного навчання

Тема 7. Технологія проєктування на уроках курсу «Я досліджую світ» у початковій школі.

Технологія проєктування в історико-педагогічному контексті.

Методика організації творчого проєктування в початковій школі.

Застосування технології проєктування на уроках курсу «Я досліджую світ».

Класифікація творчих проєктів.

Методи організації творчого проєктування.

Тема 8. Вітагенні технології.

Вітагенні технології. Класифікація та характеристики. Основні концептуальні ідеї.

Прийоми голографічного методу у викладанні курсу «Я досліджую світ».

Технологія творчого синтезу образотворчих проєкцій.

Технологія творчого моделювання ідеальних освітніх об'єктів в контексті вітагенних технологій. Сутність голографічної ситуації. Основні положення технології. Прийоми використання голографічного методу.

Тема 9. Етнокультурні технології.

Етнокультурні технології. Основні концептуальні ідеї.

Виховання толерантної особистості в полікультурному суспільстві.

Технологія «Діалог культур». Інтеркультурне місто.

Технологія діалогу. Основи етнопедagogіки. Етнокультурні технології на сучасному етапі розвитку суспільства.

Тема 10. Інформаційно-комунікаційні технології

Концептуальні особливості інформаційно-комунікаційних технологій.

Комп'ютерне навчання.

Технології дистанційного навчання в НУШ.

Комп'ютерні навчальні програми. Особливості використання комп'ютерних (інформаційних) технологій в початковій школі.

Тема 11. Змістові лінії курсу «Я досліджую світ» у 1-2 класах за Типовою освітньою програмою, розробленою під керівництвом Савченко О. Я.

Основні етапи та зміст навчальної діяльності учнів початкової школи під час вивчення курсу «Я досліджую світ».

Змістові лінії курсу «Я досліджую світ» (природнича, громадянська та історична, соціальна та здоров'язбережувальна освітні галузі) за Типовою освітньою програмою, розробленою під керівництвом Савченко О. Я.

Тематична основа і зміст навчання змістової лінії «Людина» (Пізнання себе, своїх можливостей. Людина - частина природи і суспільства. Місце проживання, безпечна поведінка вдома і на вулиці).

Тематична основа і зміст навчання змістової лінії «Людина серед людей» (Стандарти поведінки в сім'ї, в суспільстві. Поведінка в сім'ї, школі, громадських місцях. Моральні норми. Навички співжиття і співпраці).

Тематична основа і зміст навчання змістової лінії «Людина в суспільстві» (Громадянські права та обов'язки як члена суспільства. Пізнання свого краю, історії, символів держави. Внесок українців у світові досягнення).

Тематична основа і зміст навчання змістової лінії «Людина і світ» (Толерантне ставлення до різноманітності світу людей, культур, звичаїв народів, які проживають в Україні та за її межами. Історичні події. Видатні історичні постаті).

Тематична основа і зміст навчання змістової лінії «Людина і природа» (Пізнання природи; взаємозв'язок об'єктів і явищ природи; рукотворний світ людини; відповідальна діяльність людини у природі; роль природничих знань і технологій у житті людини; залежність між діяльністю людини і станом довкілля. Винаходи людства та їх вплив на життєдіяльність людини. Охорона і збереження природи. Зв'язок людини і природи. Червона книга України).

Тема 12. Змістові лінії курсу «Я досліджую світ» у 3-4 класах за Типовою освітньою програмою, розробленою під керівництвом Савченко О. Я.

Основні етапи та зміст навчальної діяльності учнів початкової школи під час вивчення курсу «Я досліджую світ». Змістові лінії курсу «Я досліджую світ» (природнича, громадянська та історична, соціальна та здоров'язбережувальна освітні галузі) за Типовою освітньою програмою, розробленою під керівництвом *Савченко О. Я.*

Тематична основа і зміст навчання змістової лінії «Людина» (людина - частина природи і суспільства, пізнання себе, своїх можливостей; здорова і безпечна поведінка). *Зміст навчання у 3 кл. та практичний блок* завдань для тренування уваги, пам'яті. *Зміст навчання у 4 кл.*

Тематична основа і зміст навчання змістової лінії «Людина серед людей» (соціальні ролі, стандарти поведінки в сім'ї, в школі, в громадських місцях; моральні норми; навички співжиття і співпраці, соціальні зв'язки між людьми у процесі виконання соціальних ролей, волонтерська діяльність). *Зміст навчання у 3 кл. Практичні завдання* з моделювання способів поведінки чуйного ставлення до старших та інших членів сім'ї, поведінки у громадських місцях. Моделювання способів вирішення конфліктних ситуацій, під час виявлення вибухонебезпечних предметів; оголошення повітряної тривоги. *Зміст навчання у 4 кл.*

Тематична основа і зміст навчання змістової лінії «Людина в суспільстві» (громадянські права та обов'язки як члена суспільства і громадянина України. Оцінювання загроз для себе та інших. Пізнання свого краю, історії, символів держави. Внесок українців у світові досягнення). *Зміст навчання у 3 кл. Практичний блок* завдань та прогностичних задач. Створення альбому, портфолію або облаштування тематичної виставки «Ми - громадяни України». Розв'язання прогностичних задач «Що буде, якщо ...» (ситуації вибору поведінки в умовах небезпеки: - поведінка під час оголошення/відбою повітряної тривоги; - способи повідомлення про виявлені підозрілі предмети; - адекватне реагування на застережувальні написи).

Зміст навчання у 4 кл. Рольові ігри «Супермаркет», «Я пасажир» «Я рятувальник/рятувальниця» та ін.

Тематична основа і зміст навчання змістової лінії «Людина і світ» (Земля - спільний дім для всіх людей; толерантне ставлення до різноманітності світу людей, культур, звичаїв; залежність стану довкілля від поведінки всіх людей, участь у добродійній діяльності; взаємодопомога і підтримка народів у кризових ситуаціях). *Зміст навчання у 3 кл.* Дослідження та проекти «Що в моєму домі вироблено в інших країнах», «Славетні українці» та ін. *Практичний блок* (спостереження, дослідження, вправління). Дослідження «Що в моєму домі вироблено в інших країнах», складання мапи маршруту цих товарів (на плакаті тощо). Проект «Славетні українці». Накопичення даних про відомих українців із різних сфер життя (захист Вітчизни, порятунок людей в надзвичайних ситуаціях, мистецтво, спорт, наука).

Зміст навчання у 4 кл.: Земля - спільний дім для всіх людей. Уявні подорожі в інші країни (проект).

Тематична основа і зміст навчання змістової лінії «Природа» (різноманітність природи; природа Землі; природа України). *Зміст навчання у 3*

кл. та 4 кл. *Практичний блок завдань* (Наш край на глобусі і карті. Складання календаря народних свят українців, пов'язаних з явищами природи).

Тематична основа і зміст навчання змістової лінії «Людина і природа» (взаємозв'язки людини і природи; використання людиною природничих знань, матеріалів, виробів і технологій; відповідальна діяльність людини у природі).

Зміст навчання у 3 кл. *Практичний блок* (спостереження, дослідження, вправлення). Ознайомлення з різноманітністю матеріалів і виробів з них. Спостереження впливу діяльності людини на природу (на матеріалі своєї місцевості). Складання пам'ятки ощадливого використання води і електроенергії у побуті. Повторне використання матеріалів і речей у побуті. Моделювання та аналіз ситуацій перебування у природі, послідовність дій у разі виникнення небезпеки (виявлення вибухонебезпечних предметів, підозрілих осіб).

Зміст навчання у 4 кл. *Практичний блок завдань* про зв'язки між людиною, природою і рукотворним світом. Вплив діяльності людини на природу. Екологічні проблеми планети. Природоохоронні заходи. *Практичні завдання* з моделювання безпечної поведінки у навколишньому середовищі, дослідження способів заощадження води, електроенергії. Розроблення плану природоохоронного заходу.

Тема 13. Змістові лінії вивчення громадянської та історичної освітніх галузей у 1-2 класах за Типовою освітньою програмою, розробленою під керівництвом Шияна Р. Б.

Змістові лінії вивчення громадянської та історичної освітніх галузей за Типовою освітньою програмою, розробленою під керівництвом Шияна Р. Б.

Тематична основа змістової лінії «Я - Людина» (інформація про людину як унікальну у Всесвіті істоту. Самопізнання учнів, усвідомлення власних потреб, уподобань, здібностей та інтересів). Пропонований зміст навчання змістової лінії «Я - Людина»: Я - Людина. Що означає бути Людиною. Мое зовнішнє та внутрішнє «Я». Я - особистість. Зі мною змінюється мій світ. Я - дитина. Що означає «бути дорослим»? Які у людей є бажання і потреби. Навіщо я навчаюся.

Тематична основа змістової лінії «Я серед людей» (усвідомлення ролі зв'язків, які існують між людьми, значення рідні, друзів, приятелів, спільнот, з якими дитина себе ідентифікує, набуття досвіду громадянської поведінки та свідомому виборі норм і моделей поведінки). *Пропонований зміст навчання змістової лінії «Я серед людей»*: Я і родина. Обов'язки батьків щодо дітей. Обов'язки дітей у сім'ї. Мій рід. Родинні свята і традиції. Родинні реліквії. Мое близьке оточення. Люди навколо мене. Чим та як люди об'єднані у суспільстві. Я у громадському просторі. Правила поведінки у громадських місцях. Людина у світі правил. Правила доброчинності. Види дискримінації.

Тематична основа змістової лінії «Моя культурна спадщина» (усвідомлення своєї вкоріненості у національну, а також рідну за етнічним походженням культуру, в європейську цивілізацію, можливість дослідити місцеві пам'ятки, пізнати традиції та минуле своєї родини, рідної етнічної групи, нації). *Пропонований зміст навчання змістової лінії «Моя культурна*

спадщина»: Спадок відомих українців. Суспільне визнання. Меморіальні образи України. Вшанування героїв Української держави. Герої поруч з нами (в родині, в школі, в громаді). Герої літературних творів, медіатекстів (персонажі), їхні вчинки. Визначні події. Мій спадок. Пам'ятки природи та культури.

Тематична основа змістової лінії «Моя шкільна і місцева громади» (базові норми шкільного та місцевого громадського життя. Пізнання шкільних і місцевих традицій, ознайомлення з громадянськими вчинками земляків, діяльністю шкільної адміністрації, місцевих органів влади та добровільних асоціацій). *Пропонований зміст навчання змістової лінії «Моя шкільна і місцева громади»*: Шкільна громада. Громада і гурт. Мої права у школі. Добросеснність. Обов'язки учня перед шкільною громадою. Самоврядні органи класної громади. Місцева громада. Походження назви населеного пункту, розташування, славні події з життя громади. Відомі земляки.

Тематична основа змістової лінії «Ми - громадяни України. Ми - європейці» (уявлення про національну символіку та державні атрибути України, націю (народ), державу, політику, владу, ключові події в історії України). *Пропонований зміст навчання змістової лінії «Ми - громадяни України. Ми - європейці»*: Моя Батьківщина. Атрибути Української держави: прапор, герб, гімн, столиця, державна мова, національна валюта. День Незалежності України. Найважливіші державні свята. Конституція України. Україна: сторінки історії. Захисники Батьківщини. Історичні особистості України: приклади патріотизму та людяності. Україна - європейська держава.

Тема 14. Змістові лінії вивчення громадянської та історичної освітніх галузей у 3-4 класах за Типовою освітньою програмою, розробленою під керівництвом Шияна Р. Б.

Змістові лінії вивчення громадянської та історичної освітніх галузей за Типовою освітньою програмою, розробленою під керівництвом Шияна Р. Б.

Тематична основа змістової лінії «Я - Людина» (інформація про людину як унікальну у Всесвіті істоту, утвердження гідності та неповторності будь-якої людини). *Пропонований зміст навчання змістової лінії «Я - Людина»*: Моя біографія та характер. Пізнаю світ. Розуміння «особистого простору». Іду до мети. Міжнародні та державні документи про права людини, зокрема дитини. Гідність людини.

Тематична основа змістової лінії «Я серед людей» (зв'язки, які існують між людьми, значення рідні, друзів, приятелів, спільнот, із якими дитина себе ідентифікує; набуття досвіду громадянської поведінки та свідомий вибір норм і моделей поведінки). *Пропонований зміст навчання змістової лінії «Я серед людей»*: Вивчаю своє минуле. Минуле мого роду. Родинне дерево. Традиції та свята. Взаємодія у спільноті. Поняття про справедливість, дискримінацію, булінг. Приватний простір. Методи ненасильницького спілкування.

Тематична основа змістової лінії «Моя культурна спадщина» (усвідомлення вкоріненості у національну, а також рідну за етнічним походженням культуру, власну належність до європейської цивілізації; дослідження місцевих пам'яток, пізнання традицій та минулого своєї родини, рідної етнічної групи, нації). *Пропонований зміст навчання змістової лінії*

«Моя культурна спадщина»: Вивчаю культурну спадщину. Відомі особи культури і мистецтва України та світу з різних історичних періодів. Видатні спортсмени / спортсменки України. Люблю мандрувати. Історичні та культурні пам'ятки рідного краю, України, світу. Українські та іноземні мандрівники і першовідкривачі. Я і довкілля. Походження топонімів рідного краю. Вплив людини на природу і природи на людину. Роль наукових та технічних винаходів минулого у нашому житті. Українські та іноземні винахідники.

Тематична основа змістової лінії «Моя шкільна і місцева громади» (розуміння базових норм шкільного та місцевого громадського життя, пізнання шкільних і місцевих традицій, ознайомлення з громадянськими вчинками земляків, діяльністю шкільної адміністрації, місцевих органів влади та добровільних асоціацій). *Пропонований зміст навчання змістової лінії* «Моя шкільна і місцева громади»: Поняття про шкільний статут, шкільні правила, шкільне самоврядування. Моя громада. Люди місцевої громади: вчинки, їхня мотивація та цінність для громади. Поняття про волонтерство.

Тематична основа змістової лінії «Ми - громадяни України. Ми - європейці» (уявлення про національну символіку та державні атрибути України, націю (народ), державу, політику, владу, ключові події в історії України). *Пропонований зміст навчання змістової лінії* «Ми - громадяни України. Ми - європейці». Я - громадянин / громадянка України. Якою державою є Україна? Що об'єднує громадян України? Боротьба українців за державність і незалежність. Що таке демократія? Творці Української держави. Відомості про видатних осіб української історії, які зробили значний внесок у розвиток Української державності. Українські меценати минулого. Я у Європі і світі. Країни, що мають спільний кордон з Україною. Морські кордони України. У яких країнах живуть українці? Як і навіщо держави об'єднуються? (ЄС, НАТО тощо). Які проблеми існують у світі? (тероризм, війни, зміни клімату).

Оцінювання результатів кваліфікаційного іспиту з додаткової спеціальності

ОК «Технології формування компетентностей в мовно-літературній освітній галузі»

1. Перелік та зміст нормативних документів, що регламентують діяльність вчителя початкової школи з мовно-літературної освітньої галузі (Концепція НУШ, ДСПО із змінами, Типові освітні програми для ПШ, навчальні підручники й посібники).
2. Науково-методичні основи сучасного уроку української мови і читання в початковій школі.
3. Компетентнісний урок української мови і читання в початковій школі, його етапи, ключові компетентності, вимоги до загальних та обов'язкових результатів навчання.
4. Рефлексія як інструмент мислення в дизайні компетентнісного уроку української мови і читання в початковій школі.
5. Технологія й техніка аналізу уроку української мови і читання в початковій школі.
6. Технологічна карта формування компетентностей з мовно-літературної освітньої галузі в початковій школі.
7. Особистісно орієнтована технологія, її зміст, методи і прийоми на уроці української мови та читання в початковій школі.
8. Текстоцентрична технологія, її зміст, методи і прийоми на уроці української мови та читання в початковій школі.
9. Технологія розвитку критичного мислення, її зміст, методи і прийоми на уроці української мови та читання в початковій школі.
10. Інтерактивна технологія, її зміст, методи і прийоми на уроці української мови та читання в початковій школі.
11. Технологія проблемного навчання, її зміст, методи і прийоми на уроці української мови та читання в початковій школі.
12. Біоадекватна технологія, її зміст, методи і прийоми на уроці української мови та читання в початковій школі.
13. Технологія створення ситуації успіху, її методи і прийоми на уроці української мови та читання в початковій школі.
14. Діалогова технологія, її зміст, методи і прийоми на уроці української мови та читання в початковій школі.
15. Практична медіаосвіта на уроках української мови та читання в початковій школі.
16. Проектна технологія, її зміст, методи і прийоми на уроці української мови та читання в початковій школі.
17. Інформаційно-комунікативна технологія, її зміст, методи і прийоми на уроці української мови та читання в початковій школі.
18. Здоров'язбережувальна технологія, її зміст, методи і прийоми на уроці української мови та читання в початковій школі.
19. Наведіть приклади уроків української мови та читання за технологією критичного мислення в початковій школі. Прокоментуйте їх, змодельуйте використання необхідної інформації.

20. Схарактеризуйте критерії технологічності уроку української мови і читання з мовно-літературної освітньої галузі в початковій школі. Наведіть приклади.

ОК «Технології формування компетентностей в математичній та природничій освітніх галузях»

1. Роль математичної освітньої галузі у формуванні компетентностей молодших школярів.

2. Роль математичної компетентності у розвитку особистості.

3. Формування компетентностей молодших школярів з використанням технології диференційованого навчання на уроках математики.

4. Використання технології розвивального навчання для формування компетентностей молодших школярів на уроках математики.

5. Роль видів диференціації. (за ступенем складності, за обсягом, за ступенем пізнавальної активності, за мірою допомоги) у формуванні компетентностей молодших школярів на уроках математики.

6. Формування компетентностей молодших школярів з використанням інтерактивної технології кооперативного навчання молодших школярів на уроках математики.

7. Формування компетентностей молодших школярів з використанням інтерактивної технології колективно-групового навчання молодших школярів на уроках математики.

8. Роль LEGO-технологій у формуванні компетентностей молодших школярів на уроках математики.

9. Використання цеглинок LEGO під час реалізації змістових ліній початкового курсу математики.

10. Використання на уроках математики STEM-технології.

11. Формування компетентностей молодших школярів з використанням ігрових методів навчання на уроках математики.

12. Проблемне навчання й формування компетентностей молодших школярів під час вивчення початкового курсу математики.

13. Технологія «Перевернутий клас» як важливий чинник формування вміння вчитися в молодших школярів під час вивчення математичної освітньої галузі.

14. Роль діяльнісного підходу у формуванні компетентностей молодших школярів на уроках математики.

15. Використання діяльнісного підходу для формування компетентностей молодших школярів на уроках математики.

16. Ігрові технології під час вивчення природничої освітньої галузі в НУШ.

17. Технології особистісно-зорієнтованого навчання та парно-групові технології під час вивчення природничої освітньої галузі в НУШ.

18. Технології дослідницького навчання молодших школярів під час формування компетентностей в природничій освітній галузі.

19. Інтерактивні технології під час вивчення природничої освітньої галузі в НУШ.

20. Особливості використання LEGO-технологій під час вивчення природничої освітньої галузі в НУШ.

21. Технології розвитку критичного мислення під час вивчення природничої освітньої галузі в НУШ.

22. Технології рівневої диференціації на уроках «Я досліджую світ» (природничі освітні галузі).

23. Особливості використання проєктних технологій під час вивчення природничої освітньої галузі в НУШ.

24. Особливості використання технологій віртуальної та доповненої реальності під час вивчення природничої освітньої галузі в НУШ.

25. Онлайн-технології під час вивчення природничої освітньої галузі в НУШ.

ОК «Технології формування компетентностей в технологічній та мистецькій освітніх галузях»

1. Роль технологічної освітньої галузі у розвитку творчих та практичних навичок молодших школярів.

2. Використання ігрових технологій під час вивчення технологічної освітньої галузі в НУШ.

3. Формування предметних та ключових компетентностей молодших школярів на уроках дизайну та технологій.

4. Впровадження елементів STEM у технологічну освітню галузь.

5. Особливості використання проєктних технологій під час вивчення технологічної освітньої галузі.

6. Охарактеризуйте мистецькі компетентності.

7. Формування ключових компетентностей засобами мистецтва.

8. Формування музичної компетентності на уроках музичного мистецтва.

9. Формування образотворчої компетентності на уроках мистецтва.

10. Формування хореографічної компетентності на уроках мистецтва.

ОК «Технології формування компетентностей в громадянській та історичній освітніх галузях»

1. Науково-методичні основи та особливості формування суспільствознавчих компетентностей у початковій школі. Провідні функції підручників «Я досліджую світ», їх характеристика.

2. Нормативні документи щодо формування компетентностей громадянської та історичної освітньої галузі Державного стандарту початкової освіти. Структурні компоненти освітніх галузей та їх зміст.

3. Освітні вимоги до рівня підготовки учнів з громадянської та історичної освітніх галузей. Міжпредметні зв'язки, цілі вивчення, розвивальний аспект та виховне спрямування навчального предмета «Я досліджую світ».

4. Технології особистісно-орієнтованого навчання у практиці роботи НУШ. Використання ідей розвивального навчання у процесі викладання курсу «Я досліджую світ» у початковій школі.

5. Інтеграція знань при вивченні громадянської та історичної освітніх галузей. Інтегрований курс «Дитяча філософія» як засіб створення цілісної картини світу в молодших школярів.

6. Використання інтерактивних технологій у процесі вивчення курсу «Я досліджую світ».

7. Технологія проектування на уроках курсу «Я досліджую світ» у початковій школі. Класифікація творчих проєктів. Тематика навчальних проєктів при вивченні громадянської та історичної освітніх галузей.

8. Особливості застосування технологій особистісно-орієнтованого навчання під час вивчення громадянської та історичної освітніх галузей.

9. Особливості застосування вітагенних технологій для формування компетентностей громадянської та історичної освітньої галузі. Прийоми голографічного методу у викладанні курсу «Я досліджую світ».

10. Особливості застосування етнокультурних технологій для формування компетентностей громадянської та історичної освітньої галузі. Виховання толерантної особистості в полікультурному суспільстві.

11. Особливості застосування інформаційно-комунікаційних технологій для формування компетентностей громадянської та історичної освітньої галузі.

12. Формування компетентностей у громадянській та історичній освітніх галузях у процесі засвоєння тематичної основи та змісту навчання змістових ліній «Людина», «Людина серед людей» курсу «Я досліджую світ» у 1-4 класах за Типовою освітньою програмою, розробленою під керівництвом Савченко О. Я.

13. Формування компетентностей у громадянській та історичній освітніх галузях у процесі засвоєння тематичної основи та змісту навчання змістових ліній «Людина в суспільстві», «Людина і світ» курсу «Я досліджую світ» у 1-4 класах за Типовою освітньою програмою, розробленою під керівництвом Савченко О. Я.

14. Формування компетентностей у громадянській та історичній освітніх галузях у процесі засвоєння тематичної основи та пропонованого змісту навчання змістових ліній «Я – Людина», «Я серед людей», «Моя культурна спадщина» курсу «Я досліджую світ» у 1-4 класах за Типовою освітньою програмою, розробленою під керівництвом Шияна Р. Б.

15. Формування компетентностей у громадянській та історичній освітніх галузях у процесі засвоєння тематичної основи та пропонованого змісту навчання змістових ліній «Моя шкільна і місцева громади», «Ми – громадяни України. Ми – європейці» курсу «Я досліджую світ» у 1-4 класах за Типовою освітньою програмою, розробленою під керівництвом Шияна Р. Б.

4. Оцінювання результатів кваліфікаційного іспиту з додаткової спеціальності

Результати атестаційного екзамену за ОПП Дошкільна освіта. Початкова освіта розраховуються як сума відповідей на 3 питання екзаменаційного білету (по 35 балів на перші два питання, 30 балів - третє питання). Максимальна загальна екзаменаційна оцінка - 100 балів.

Шкала оцінювання: національна та ЄКТС

За шкалою ЄКТС	За національною шкалою	За шкалою, прийнятою в академії
A	Відмінно	90-100
B	Добре	82-89
C	Добре	75-81
B	Задовільно	67-74
E	Задовільно	60-66
FX	Незадовільно з можливістю повторного складання	35-59
B	Незадовільно з обов'язковим повторним курсом	0-34

Критерії оцінювання відповіді на питання

18-25 балів	Повне, логічне, аналітичне, розкриття сутності питання, що має доводити високий рівень теоретичної підготовки магістра.
15-17 балів	Розкриття головних аспектів сутності питання, дотримання наукової логіки, недостатня аналітичність відповіді, що має доводити достатньо високий рівень теоретичної підготовки магістра.
12-14 бали	Неповне розкриття окремих аспектів сутності питання, порушення наукової логіки, недостатня аналітичність відповіді, що має доводити достатній рівень теоретичної підготовки магістра.
09-11 балів	Неповне розкриття головних аспектів сутності питання, недотримання наукової логіки, недостатня аналітичність відповіді, що має доводити задовільний рівень теоретичної підготовки магістра.
05-08 балів	Неповне розкриття головних аспектів сутності питання, недотримання наукової логіки, відсутність аналітичності відповіді, що має доводити посередній рівень теоретичної підготовки магістра.
0-04 балів	Сутність питання не розкрито, що має доводити незадовільний рівень теоретичної підготовки бакалавра. Відповідь відсутня.

СПИСОК РЕКОМЕНДОВАНОЇ ЛІТЕРАТУРИ

ОК «Технології формування компетентностей в мовно-літературній освітній галузі»

1. Богосвятська А.М. Сучасний урок: скарбничка прийомів рефлексії: посіб. для вчителя-практика. Тернопіль, Підручники і посібники, 2019. 64 с.
2. Вашуленко М. С. Методика навчання інтегрованого курсу «Українська мова» у 1-2 класах закладів загальної середньої освіти на засадах компетентнісного підходу : навч.- метод. посіб. Київ : Видавничий дім «Освіта», 2019. 192 с.
3. Вашуленко М. С. Українська мова і мовлення в початковій школі. Київ : Видавничий дім «Освіта», 2018. 400 с.
4. Дороз В.Ф. Методика викладання української мови у вищій школі: навч.посібник. Київ: Центр учбової літератури, 2020.176 с.
5. Методичний путівник Нової української школи: мовно-літературна освітня галузь:збірник науково-практичних матеріалів. За заг. ред. І. Ціка. Краматорськ: Відділ інформаційно-видавничої діяльності, 2021.215 с.
6. Караман С. Методика навчання української мови в гімназії. Київ : Ленвіт, 2000. 272 с.
7. Коваль Г. П., Деркач Н. І., Наумчук М. М. Методика викладання української мови. Тернопіль : Астон, 2008. 288 с.
8. Коваль Г. П., Іванова Л. І., Суржук Т. Б. Методика читання. Тернопіль : Богдан, 2008. 288 с.
9. Нікітіна А.В. Українська лінгвометодика для магістрантів: навчально-методичний посібник. Старобільськ: Вид-во ДЗ «ЛНУ імені Тараса Шевченка», 2015. 375 с.
10. Остапенко Н.. Технологія сучасного уроку рідної мови: навч.посібник. Київ: ВЦ «Академія», 2012. 248 с.
11. Організація освітнього процесу в початковій школі : Методичні рекомендації. 3 клас. Харків : Ранок, 2020. 144 с.
12. Методика викладання української мови в середніх освітніх закладах. За ред. М. Пентилюк. Київ : Ленвіт, 2009. 400 с.
13. Методика навчання української мови в початковій школі : навчально-методичний посібник. За наук. ред. М. С. Вашуленка. Київ : Літера ЛТД, 2012. 364 с.
14. Петков С.В., Коломoeць С.Д. Методика викладання у загальноосвітніх закладах: навчальний посібник. Київ: КНТ, 2020. 224 с.
15. Пономарьова К. І. Формування комунікативної компетентності молодших школярів у процесі навчання української мови : методичний посібник. Київ : КОНВІ ПРІНТ, 2020. 88 с.
16. Початкова освіта : Методичні рекомендації. Київ : УОВЦ «Оріон», 2019. 192 с.
17. Старагіна І. П., Терещенко В. М., Панченков А. О. Нова українська школа : розвиток читацької компетентності в учнів початкової школи в системі інтегрованого навчання : навч.- метод. посіб. Харків : Соняшник, 2020. 176 с.
18. Чепурний Г.А. Освітня мнемотехніка: навчально-методичний посібник. Тернопіль: Мандрівець, 2020.152 с.

ОК«Технології формування компетентностей в математичній та природничій освітніх галузях»

1. Богданович М. В., Козак М. В., Король Я. А. Методика викладання математики в початкових класах : навч. посіб. Тернопіль : Навчальна книга - Богдан, 2006. 336 с.
2. Бондар С.П., Момот Л.Л., Липова Л. А., Головка М.І. Перспективні педагогічні технології в шкільній освіті. Рівне: Тетіс, 2003. 200 с.
3. Гра по-новому, навчання по-іншому: методичний посібник / упорядник О. Рома. The LEGO Foundation, 2018. 44 с.
4. Дичківська І. М. Інноваційні педагогічні технології: навчальний посібник. Київ: Академвидав, 2004. 176 с.
5. Державний стандарт початкової освіти. URL: <https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/87-2018->

6. Інтерактивні технології на уроках математики / Упорядн. І. С. Маркова. Х. : Основа, 2007. 128 с.
7. Капіносов А. М. Основи технології навчання. Проектуємо урок математики. Х. : Основа. 2006. 144 с.
8. Компетентнісний підхід у навчанні математики / Упоряд. О. Онопрієнко, О. Кондратюк. К. : Шкільний світ, 2014. 127 с.
9. Корчевська О. П. Навчаємо математики. Методика обчислень. 1-4 класи : посіб. Тернопіль : Мандрівець, 2010. 155 с.
10. Корчевська О. П. Навчаємо математики. Методика роботи над задачами. 1-4 класи : посібник. Тернопіль : Мандрівець, 2008. 160 с.
11. Корябіна Ю. Нова генерація педагогів : методико-технологічна підготовка вчителів до роботи в умовах НУШ. *Директор школи*. 2020. №4, квітень. С. 50-69.
12. Нормативно-правові документи НУШ 2023-2024. URL: <http://tms.tmedu.vn.ua/normativno-pravov dokumenti nush 2019-2020 nr/>
13. Нормативна база 1-4 класи. URL: <https://imzo.gov.ua/osvita/nush/normativna-baza-1-4-kl-nush/>
14. Педагогічні технологія «Щоденні 3»: нестандартні завдання для формування математичної компетентності другокласників. URL: <https://naurok.com.ua/pedagogichna-tehnologiva-schodenni-3-nestandardni-zavdannva-dlva-formuvannva-matematichno-kompetentnosti-drugoklasnikiv-325355.html>
15. Реалізація методики змішаного навчання за технологією «Перевернутий клас». URL: <https://vseosvita.ua/librarv/dopovid-tema-realizacia-metodiki-zmisanogo-navcanna-za-tehnologieu-perevernutij-klas-v-pocatkovij-skoli-3605.html> (дата звернення: 21.08.2023.)
16. Романенко Л.В., Воловенко Н.П. Застосування технології на уроках математики в початковій школі: теоретичний вимір. *Молодий вчитель*. №10(86). 2020. С. 429-434.
17. Скворцова С. О. Компетентнісний підхід до навчання математики К. : Редакції газет з дошкільної та початкової освіти, 2014. 128 с.
18. Скворцова С.О., Онопрієнко О.В. Нова українська школа: методика навчання математики у 1 - 2 класах закладів загальної середньої освіти на засадах інтегративного і компетентнісного підходів : навч.-метод. посіб. Харків, «Ранок», 2019. 352 с.
19. Скворцова С.О., Онопрієнко О.В. Нова українська школа: методика навчання математики у 3-4 класах закладів загальної середньої освіти на засадах інтегративного і компетентнісного підходів : навч.-метод. посіб. Харків, «Ранок», 2020. 320 с.
20. STEM-уроки для учнів 1-4 класів : метод. рекоменд. URL: <https://socrat.in.ua/wp-content/uploads/2019/12/Stem print.pdf> (дата звернення: 21.08.2023)
21. Фадєєва Т. О. Інноваційні технології навчання математики у початкових класах : Навч- метод. посіб. для студ. Кіровоград : Авангард , 2011. 95 с.
22. Шумілова І. Новітні технології викладання освітніх галузей у початковій школі: навчальний посібник. Одеса: Олді+, 2023. 248 с.
23. Шість цеглинок в освітньому просторі школи. Методичний посібник / Упорядник О.Рома. The LEGO Foundation, 2018. 32 с.
24. Янкович О. І., Кузьма І. І. Освітні технології у початковій школі: навчально-методичний посібник. Тернопіль: ТНПУ ім.. Володимира Гнатюка, 2018. 266 с.
25. PISA: природничо-наукова грамотність / уклад. Т.С. Вакуленко, С.В. Ломакович, В. М.Терещенко, С.А. Новікова; перекл. К. Є. Шумова. Київ : УЦОЯО, 2018. 119 с.

ОК «Технології формування компетентностей в технологічній та мистецькій освітніх галузях»

1. Деркач О. О. Арт-педагогіка в контексті оновлення концептуальних засад змісту мистецької освіти. *Педагогічна майстерність як система професійної і мистецької компетентності*: збірник матеріалів VII Педагогічно-мистецьких читань пам'яті О. П. Рудницької / [За ред. О. М. Отич]. Чернівці, Зелена Буковина, 2010. С. 100-102.

2. Драганчук В. М. Музика як фактор психокоригування: історичний, теоретичний і практичний аспекти. 17.00.03. - музичне мистецтво. дисертація кандидата мистецтвознавства Луцьк, 2003. 235 с.
3. Енциклопедія освіти. Акад. пед. наук України / головний ред. В. Г. Кремень. Київ: Юрінком Інтер, 2008. 1040 с.
4. Зязюн І. А. Філософія поступу і прогнозу освітньої системи. Педагогічна майстерність : проблеми, пошуки, перспективи: моногр. Київ; Глухів: РВВ ГДПУ, 2005. С. 17.
5. Масол Л. М. Загальна мистецька освіта : теорія і практика : монографія. Київ: Промінь, 2006. 432 с.
6. Методика навчання мистецтва у початковій школі: посібник для вчителів / Л. М. Масол, О. В. Гайдамака, Є. В. Белкін та ін. Харків: Веста : Видавництво «Ранок», 2006. 256 с.
7. Мойсеюк Н. Педагогіка: навч посіб. 5-е вид., допов. і перероб. Київ, 2007. С. 145.
8. Навчально-методичний посібник «Нова українська школа: технологічна освіта у початковій школі» : для пед. працівників / Тетяна Гільберг [та ін.]. Київ : Генеза, 2021. 160 с.
9. Олексюк О. М. Музична педагогіка: навч. посібник. Київ. Київ. ун-т ім. Б. Грінченка, 2013. 248 с.
10. Романюк І. Музичне виховання. Організація роботи у дошкільному навчальному закладі: навчально-методичний посібник. Тернопіль: Мандрівець, 2014. 280 с.
11. Руденко С. Музикотерапія на заняттях з дітьми дошкільного віку. Музичний керівник. 2013. № 7. С. 19-26.
12. Цісарук І. В., Зінчук І. М. Методика навчання технологічної освітньої галузі в умовах НУШ. Актуальні проблеми технологічної та професійної освіти: зб. матеріалів. Кременець, 2024. С. 212-217.

ОК «Технології формування компетентностей в громадянській та історичній освітніх галузях»

1. Антонова О. Навчально-методичний посібник «Нова українська школа: використання інформаційно-комунікаційних технологій у 1 -2 класах закладів загальної середньої освіти». К.: Генеза, 2019. 96 с.
2. Будна Н. О. Я досліджую світ : конспекти уроків. 1 кл. : / Н. О. Будна. - Тернопіль: Навчальна книга - Богдан, 2019. - 120 с.
3. Волощенко О. Я досліджую світ. Формувальне оцінювання. 2 клас / О. Волощенко, О. Козак, Г. Остапенко. - К.: СВІТИЧ, 2019. - 80 с.
4. Гущина Н. І. Нова українська школа : використання інформаційно-комунікаційних технологій у 3-4 класах закладів загальної середньої освіти : навч.-метод. посіб. / Н. І. Гущина. — К. : Видавничий дім «Освіта», 2020. — 112 с
5. Державний стандарт початкової освіти, затверджений постановою Кабінету Міністрів України від 21.02.2018 № 87 (у редакції постанови Кабінету Міністрів України від 24.07.2019 № 688) <https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/688-2019-%D0%BF#n2>
6. Жаркова І. Календарне планування (за програмою О. Я. Савченко). 1 клас. Тернопіль: Підручники і посібники. 2024. 128 с.
7. Жаркова І. Календарне планування (за програмою О. Я. Савченко). 2 клас. Тернопіль: Підручники і посібники. 2024. 128 с.
8. Жаркова І. Календарне планування (за програмою Р. Шияна). 3 клас 2024-2025 н. р. Тернопіль: Підручники і посібники. 96 с. <https://pp-books.com.ua/kalendarne-pl-anuvannva-za-programovu-r-shvvana-3-klas-2024-2025-n-r/>
9. Жаркова І. Календарне планування (за програмою Р. Шияна). 4 клас 2024-2025 н. р. Тернопіль: Підручники і посібники. 96 с. <https://pp-books.com.ua/kalendarne-pl-anuvannva-za-programovu-r-shvvana-4-klas-2024-2025-n-r/>
10. Інструктивно-методичні рекомендації щодо викладання навчальних предметів / інтегрованих курсів у закладах загальної середньої освіти у 2024/2025 навчальному році <https://mon.gov.ua/static-objects/mon/uploads/public/66d/ffe/c4c/66dffec4c92d2958213439.pdf>

11. Інтеграція медіаграмотності в навчальний предмет «Я досліджую світ». Навчально-методичний посібник / Волощенко О., Козак О. - Київ: Академія української преси, Центр вільної преси, 2020. - 36 с.
12. Концепція Нової української школи (схвалена розпорядженням Кабінету Міністрів України від 14 грудня 2016 р. № 988-р «Про схвалення Концепції реалізації державної політики у сфері реформування загальної середньої освіти «Нова українська школа» на період до 2029 року». Режим доступу: <http://mon.gov.ua/activity/education/zagalna-serednya/ua-sch-2016Zkonczepczyia.html>)
13. Концепція розвитку природничо-математичної освіти ^ТЕМ-освіти). (Схвалено розпорядженням Кабінету Міністрів України від 5 серпня 2020 р. № 960-р). Режим доступу: <http://mon.gov.ua>
14. Методичні рекомендації щодо розвитку STEM-освіти в закладах загальної середньої та позашкільної освіти у 2024-2025 навчальному році. Додаток до листа ДНУ «Інститут модернізації змісту освіти» від 12.08. 2024 № 21/ 08-1242 <https://imzo.gov.ua/2024/08/13/lyst-imzo-vid-12-08-2024-21-08-1242-metodychni-rekomendatsii-shchodo-rozvytku-stem-osvity-v-zakladakh-zahal-noi-seredn-oi-ta-pozashkil-noi-osvity-u-2024-2025-navchal-nomu-rotsi/>
15. Навчально-методичний посібник «Нова українська школа: методика навчання інтегрованого курсу «Я досліджую світ» у 1-2 класах закладів загальної середньої освіти на засадах компетентнісного підходу» / Воронцова Т. В., Пономаренко В. С. та інші. : - Київ. : Видавництво «Алатон», 2019. - 128 с.
16. Навчально-методичний посібник «Нова українська школа: методика навчання інтегрованого курсу «Я досліджую світ» у 1 -2 класах закладів загальної середньої освіти на засадах компетентнісного підходу» / Гільберт Т. Г., Тарнавська С. С, Павич Н. М. - Київ: Генеза, 2019. - 256 с.
17. Навчально-методичний посібник «Нова українська школа: методика навчання інтегрованого курсу «Я досліджую світ» у 3-4 класах закладів загальної середньої освіти на засадах компетентнісного підходу / Гільберт Т.Г., Тарнавська С.С., Хитра З.М., Павич Н. - Київ: Генеза, 2020. - 240 с.
18. [Наказ МОН від 13.07.2021 № 813 “Про затвердження методичних рекомендацій щодо оцінювання результатів навчання учнів 1-4 класів закладів загальної середньої освіти”](https://drive.google.com/file/d/140lzANnTAGaaqblsvMiEApNQ1Eq39Ioi/view)
19. Національно-патріотичне виховання у контексті сучасних викликів: методичні рекомендації / Бондаренко Н. В., Косянчук С. В. - Київ: Фенікс, 2022. 64 с. <https://znayshov.com/News/Details/navchalno-metodychni-posibnkv-dlia-pedahohichnykh-pratsivnkviv/1#news-pager-label>
20. Приймач Н. Суспільствознавчий аспект змісту початкової освіти НУШ / Н. Приймач // Актуальні проблеми гуманітарної освіти : збірник наукових праць. Випуск 18 / за заг. ред. А. М. Ломаковича, В. Є. Бенери. Кременець : ВЦ КОГПА ім. Тараса Шевченка, 2021. - С. 99-106.
21. Про організацію 2024/2025 навчального року в закладах загальної середньої освіти. Лист Міністерства освіти і науки України від 23 серпня 2024 р. № 1/15281-24 <https://mon.gov.ua/npa/pro-orhanizatsiiu-20242025-navchalnoho-roku-v-zakladakh-zahalnoi-serednoi-osvity>
22. Про затвердження концептуальних засад реформування історичної освіти в системі загальної середньої освіти Наказ Міністерства освіти і науки України 30 липня 2024 року № 1072 <https://zakon.rada.gov.ua/rada/show/v1072729-24/print>
23. Типова освітня програма, розроблена під керівництвом Савченко О. Я. 1 - 2 клас (Наказ Міністерства освіти і науки України від 12.08.2022 № 743-22) <https://mon.gov.ua/ua/osvita/zagalna-serednya-osvita/navchalni-programi/navchalni-programi-dlya-pochatkovoyi-shkoli>) <https://mon.gov.ua/storage/app/media/zagalna%20serednya/programv-1-4klas/2022/08/15/Typova.osvitnva.prohrama.1-4/Typova.osvitnva.prohrama.1-2.Savchenko.pdf>
24. Типова освітня програма, розроблена під керівництвом Шияна Р. Б. 1-2 клас (Наказ

Міністерства освіти і науки України від 12.08.2022 № 743-22)

<https://mon.gov.ua/ua/osvita/zagalna-serednya-osvita/navchalni-programi/navchalni-programi-dlya-pochatkovoyi-shkoli>) <https://mon.gov.ua/storage/app/media/zagalna%20serednva/programv-1-4klas/2022/08/15/Typova.osvitnva.prohrama.1-4/Typova.osvitnva.prohrama.1-2.Shyyan.pdf>

25. Типова освітня програма, розроблена під керівництвом Савченко О. Я.
3- 4 клас (Наказ Міністерства освіти і науки України від 12.08.2022 № 743-22)
<https://mon.gov.ua/ua/osvita/zagalna-serednya-osvita/navchalni-programi/navchalni-programi-dlya-pochatkovoyi-shkoli>) <https://mon.gov.ua/storage/app/media/zagalna%20serednva/programv-1-4-klas/2022/08/15/Typova.osvitnva.prohrama.1-4/Typova.osvitnva.prohrama.3-4.Savchenko.pdf>
26. Типова освітня програма, розроблена під керівництвом Шияна Р. Б.
3- 4 клас (Наказ Міністерства освіти і науки України від 12.08.2022 № 743-22)
<https://mon.gov.ua/ua/osvita/zagalna-serednya-osvita/navchalni-programi/navchalni-programi-dlya-pochatkovoyi-shkoli>) <https://mon.gov.ua/storage/app/media/zagalna%20serednva/programv-1-4-klas/2022/08/15/Typova.osvitnva.prohrama.1-4/Typova.osvitnva.prohrama.3-4.Shvvan.pdf>
27. Шість цеглинок в освітньому просторі школи. Методичний посібник / Упорядник О.Рома. - The LEGO Foundation, 2018. - 32 с
28. STEM-освіта в початковій школі: від навчальної моделі до реального уроку. І. Потапенко; за заг. ред. О. Елькін, О. Масалітіна; упорядкув. К. Ремез. - Електронне видання. - Київ: ГО «EdCamp Ukraine», 2023. - 300 с.
29. 2024/2025 навчальний рік: добірка та огляд нових нормативних документів
<https://naurok.com.ua/post/2024-2025-navchalniv-rik-dobirka-ta-oglvad-novih-normativnih-dokumentiv>
30. [Перелік навчальних програм, підручників та навчально-методичних посібників, рекомендованих МОН України для використання у початкових класах закладів загальної середньої освіти з навчанням українською мовою](https://imzo.gov.ua/pidruchniki/pereliki/) <https://imzo.gov.ua/pidruchniki/pereliki/>
31. <https://lib.imzo.gov.ua/yelektronn-vers-pdruchnikv/4-klas/>
32. <https://bros.licey.org.ua/elektronni-versii-pidruchnikiv-12-32-48-13-03-2022/>